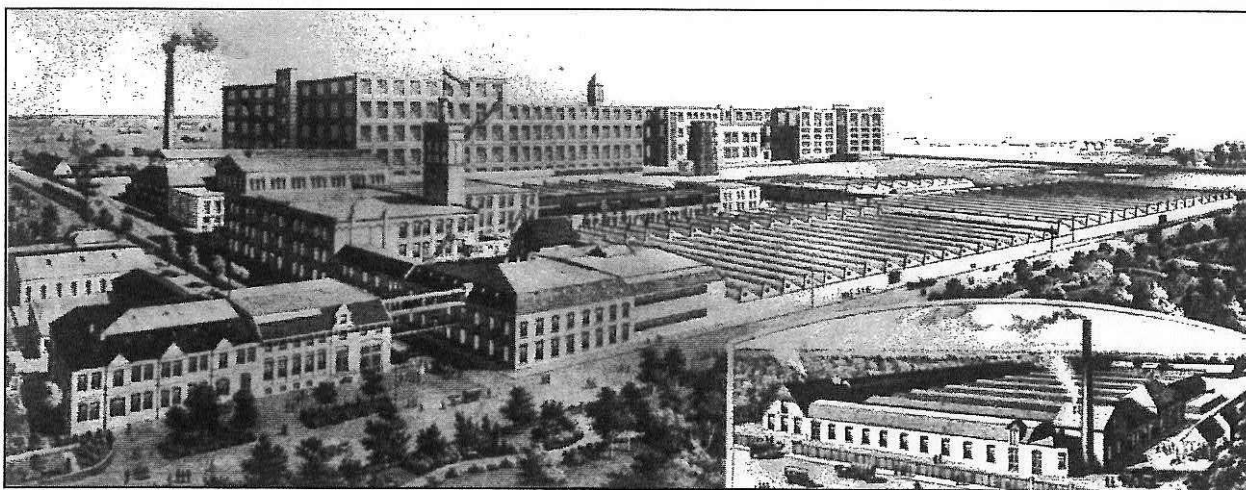

BORNE IN DE JAREN TWINTIG 6

Een rondwandeling door het dorp zag er volgens de oude "V.V."-gids als volgt uit:

Bij aankomst met den trein bereikt men het dorp door de lange rechte Stationsstraat; aan het begin treft men eenige villa's aan, gelegen in mooie tuinen; iets verder ter linkerzijde, de kantoren en fabrieken der N.V. Stoom-Spinnerijen en Weverijen, voorheen S.J. Spanjaard, een complex van enorme gebouwen, waarin ruim 1000 menschen werk vinden. De fabriek bestaat uit weverijen van linnen- en katoenen stoffen, terwijl ook damast wordt vervaardigd, en werkt met 1356 getouwen; daarnaast een spinnerij met circa 7000 spindels capaciteit. Het nieuwe gedeelte van de fabriek, geheel in betonbouw uitgevoerd, voldoet aan moderne eischen van hygiëne en veiligheid. Het badhuis, door een der oud-firmanten gesticht, is keurig ingericht en behalve voor personeel der fabriek, ook voor het publiek toegankelijk.

De Spanjaardfabriek zoals deze lange tijd het dorpsbeeld beheerste.

De haast lyrische beschrijving van dit eerste deel van de westkant van de Stationsstraat, schetst een beeld dat voor een groot deel reeds historie is geworden. Behalve Villa Meijlink op de hoek van de, toen nog niet bestaande, Europastraat is er geen villa meer te vinden. Een deel van de kantoorgebouwen van Spanjaard, nu fraai gerestaureerd, wordt voor andere doeleinden benut. Het badhuis is een der laatste resten van de oude glorie van Spanjaard. Dit wordt overigens thans bewoond door klompenmaker Roesink die er eerst zijn werkplaats in had. Veel nieuwe woningen zijn er op het voormalige fabrieksterrein gebouwd. Ze vormen nu samen de nieuwe Spanjaardwijk.

Aan onze rechterhand het Informatie-bureau voor Vreemdelingenverkeer in den Boekhandel en Drukkerij "De Bijenkorf", firma J. Over & Zoon, waar wekelijks de "Bornse Courant" verschijnt. Ten behoeve van amateur-fotografen heeft de A.N.W.B. in deze zaak, waaraan tevens een fotohandel is verbonden, een donkere kamer gevestigd.

Ook hier is veel veranderd. Nadat de drukkerij door Van Loon was overgenomen heeft men hier nog jaren lang de Borne Courant gedrukt. Sinds 1996 is ook dit werk naar andere oorden overgezet. Gelukkig zijn de functies van boekhandel en fotograaf wel in het dorp gebleven, zodat verandering niet altijd een verschraving hoeft te betekenen.

Iets verder, ter linkerzijde, het klooster van de Eerw. Zusters van Schijndel, het St. Johannes Gesticht, waaraan verbonden, een 10-klassige school voor Lager en U. L. Onderwijs, benevens een huishoud- en industrieschool. Ten slotte de Rooms Katholieke Kerk.

Ook hier veel veranderingen. Nadat de schoolfunctie naar andere gebouwen werd verplaatst, werd het gebouw door de zusters benut als een bejaardenhuis voor religieuzen. Hiervoor werd in 1980 zelfs nog een vleugel aangebouwd. Thans is ook deze functie verdwenen en is het gebouw verkocht om in een andere functie een nieuwe toekomst te krijgen. Een deel is thans als een thuis voor verstandelijk minder bedeeden in gebruik. De kerk, op de hoek van de Nieuwe Kerkstraat lijkt de tand des tijds te hebben doorstaan, hoewel het aantal kerkgangers in de loop der jaren drastisch afnam.

Tegenover de R. K. kerk de Groote straat met vele winkels, de confectiefabriek van de Erven I. Lieveboom en het drankvrije geheelonthouders-café "Sobrietas". Tegenover den manufacturenwinkel van de firma H. G. van den Berg bevindt zich de Oude Almelosche straat, die naar de Protestantsche en naar de R. K. begraafplaats leidt en aan deze straat de in 1922 gebouwde en in gebruik genomen R.K. Jongensschool, een monumentaal gebouw, waarin Lager en U. L. O. wordt gegeven.

„SOBRIËTAS”

ALCOHOLVRIJ CAFÉ, TEVENS MELKSALON
EN LUNCH-ROOM

GROOTE STRAAT 14 — BORNE

Gelegenheid voor uitsluitend alcoholvrije consumptie,
alsook voor nachtlogies en kleine vergaderingen.
Koffie, Thee, Broodjes met kaas of vleesch, enz. enz.

Voor Heeren Reizigers en Vreemdelingen
zeer aan te bevelen

Men maakte in de jaren dertig graag reclame voor het achterwege laten van het gebruik van alcohol...

De confectiefabriek is reeds lang verdwenen. Het aanzien van de winkelstraat is aangepast aan de moderne tijd. Het geheelonthouders-café bestaat ook niet meer. Het was gevestigd in het pand waarin later slagerij Kamphof en groentehandel

Grootenhaar waren gevestigd. Daarna kon men er zich een bril laten aanmeten. Ook Van den Berg heeft in de moderne tijd het veld moeten ruimen. Het statige gebouw verdween en werd vervangen door nieuwbouw. De twee begraafplaatsen aan de Oude Almelosestraat zijn gelukkig samengevoegd tot één gemeentelijke, hoewel er nog wel sprake is van voor bepaalde groepen gereserveerde delen. Ook aan de reeds vervangen Jongensschool zal menigeen met weemoed terugdenken.

Een volgende keer zullen we de Grotestraat verder vervolgen.

Chroniqueur.

Wel van de herinnering kan geneten leeft twee maal